

Raadsvoorstel

Onderwerp: Implementatie Omgevingswet	portefeuillehouder: Marcel Roelofs datum vergadering: 18 december 2023 zaaknummer: 0889250020, 345432, 345431, 344541, 344809
---	---

Samenvatting

Op 1 januari 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. Dit voorstel heeft betrekking op de benodigde besluitvorming van de Raad in het kader van de implementatie van de nieuwe wet. Uitgangspunt daarbij is een beleidsneutrale overgang. De Raad neemt een besluit over de volgende onderwerpen:

- vaststellen technische aanpassing Lijst adviesrecht raad
- vaststellen nadeelcompensatieverordening
- vaststellen delegatieverordening
- vaststellen wijziging van de Algemene plaatselijke verordening
- vaststellen wijziging van de Erfgoedverordening

Voorstel

Uw Raad wordt voorgesteld om:

1. Vast te stellen de voorgestelde technische aanpassingen van de Lijst adviesrecht raad;
2. Vast te stellen de Verordening nadeelcompensatie Beesel 2024;
3. De verordening 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Beesel', zoals vastgesteld door de Raad op 15 september 2008, in te trekken met ingang de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet;
4. Vast te stellen de verordening: Delegatieverordening gemeente Beesel 2024;
5. In te trekken de verordening: Delegatieverordening gemeente Beesel 2023, vastgesteld door de Raad op 17 april 2023;
6. Vast te stellen de wijziging van de APV;
7. Vast te stellen de 'Erfgoedverordening gemeente Beesel 2024';
8. Te besluiten dat de Erfgoedverordening gemeente Beesel 2024 in werking treedt op de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, behoudens artikel 21 dat één dag van tevoren in werking treedt;
9. De Erfgoedverordening gemeente Beesel 2017 in te trekken met ingang van de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt wetten en regelingen die gaan over de fysieke leefomgeving. Na inwerkingtreding van de nieuwe wet veranderen het instrumentarium en de bijbehorende procedures. Om op de datum van inwerkingtreding met de nieuwe wet te kunnen werken, zijn ook enkele besluiten van uw Raad noodzakelijk. Voorliggend voorstel heeft betrekking op die besluitvorming.

In de besluitvormende raadsvergadering van 10 oktober 2022 heeft uw Raad reeds een aantal besluiten genomen met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In aanvulling daarop bevat voorliggend voorstel een aantal noodzakelijke besluiten die vóór inwerkingtreding genomen moeten zijn. Onder het kopje '5. Toelichting' worden de afzonderlijke besluiten nader toegelicht.

2. Doelstelling

Met dit voorstel wordt beoogd te komen tot de benodigde besluitvorming van de Raad die nodig is voor een goede implementatie van de Omgevingswet. De doelstelling van de Omgevingswet is om te komen tot een samenhangende aanpak van de fysieke leefomgeving. Er wordt ruimte geboden voor lokaal maatwerk en gestreefd naar betere en snellere besluitvorming. Daarnaast wordt participatie bevorderd.

3. Uitgangssituatie

Uitgangspunt is een beleidsneutrale overgang – waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten op de huidige werkwijzen - op de datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet op 1 januari 2024, zodat processen doorlopen en een efficiënte overgang en dienstverlening mogelijk is. Aan de hand van een evaluatie wordt bekeken of na het werken met de nieuwe Omgevingswet aanpassing of bijstelling van de besluitvorming nodig is.

4. Rol gemeente

De gemeente is aan zet om te zorgen voor een goede lokale implementatie van de Omgevingswet.

5. Toelichting

Zoals aangegeven wordt uw Raad voorgesteld een besluit te nemen over de volgende onderwerpen:

- vaststellen technische aanpassing Lijst adviesrecht raad
- vaststellen nadeelcompensatieverordening
- vaststellen delegatieverordening
- vaststellen wijziging van de Algemene plaatselijke verordening
- vaststellen wijziging van de Erfgoedverordening

Deze onderwerpen worden hierna toegelicht.

Technische aanpassing Lijst adviesrecht raad

Op 10 oktober 2022 heeft uw Raad de Lijst adviesrecht raad vastgesteld. Bij het oefenen met de nieuwe procedures hebben we geconstateerd dat de lijst op enkele punten verduidelijking vraagt. Het betreft voornamelijk tekstuele aanpassingen, het schrappen van verwijzingen naar de kruimelgevallenlijst omdat deze niet meer bestaat onder de Omgevingswet, en het aanpassen van de maatvoering met betrekking tot antennemasten, in lijn met de huidige regelgeving.

Verordening nadeelcompensatie

De Raad stelt de nieuwe verordening nadeelcompensatie vast die de planschade verordening uit 2008 vervangt. De vergoeding van planschade uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) gaat op in het hoofdstuk 'nadeelcompensatie' in de Omgevingswet. Nadeelcompensatie is de overkoepelende term voor schade die rechtmatig door de overheid wordt veroorzaakt bij het nemen van besluiten over de fysieke leefomgeving. De nieuwe verordening is op basis van de modelverordening van de VNG.

Met de Omgevingswet treedt titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gelijktijdig in werking. Met het toevoegen van titel 4.5 bevat de Awb een generieke regeling voor nadeelcompensatie. Voor het omgevingsrecht is in hoofdstuk 15 van de Omgevingswet aanvullend op de regeling in de Awb een specifieke regeling voor nadeelcompensatie bij ruimtelijke besluiten opgenomen.

Op grond van hoofdstuk 15 kan schadevergoeding in de vorm van nadeelcompensatie worden uitgekeerd als de schade het gevolg is van een rechtmatig overheidsbesluit. In artikel 15.1 en 15.4 van de Omgevingswet is (limitatief) opgesomd welke rechtmatige ruimtelijke besluiten mogelijk tot schade kunnen leiden. Als een schadeoorzaak binnen het omgevingsrecht hier niet onder valt, kan niet alsnog via de Awb om schadevergoeding worden verzocht. Eenzelfde systematiek kennen we nu in de Wro.

Grotere lijst schadeoorzaken

Met artikel 15.1 en 15.4 van de Omgevingswet is de lijst met mogelijke schadeoorzaken uitgebreid.

Verschuiven schademoment

In de regeling van nadeelcompensatie onder de Omgevingswet kan voor activiteiten waarvoor een vergunningplicht geldt, pas een verzoek om nadeelcompensatie worden gedaan als die vergunning daadwerkelijk wordt verleend. Voor activiteiten waarvoor geen vergunning vereist is, geldt dat de schade ontstaat op het moment dat er een melding wordt gedaan of feitelijk wordt begonnen met het uitvoeren van de activiteit.

Van maximale planologische mogelijkheden naar feitelijke situatie

Het verschuiven van het moment waarop de schade ontstaat heeft daarnaast tot gevolg dat voor de beoordeling van de schade veel meer kan worden aangesloten bij hetgeen 'feitelijk' wordt gerealiseerd, in plaats van te kijken naar wat er planologisch maximaal kan worden gerealiseerd.

Van een minimum forfait naar vast forfait

Op grond van de Omgevingswet geldt een vast forfait van 4 procent. Bij alle ruimtelijke besluiten die voor schadevergoeding in aanmerking komen en waarbij indirecte schade optreedt, wordt een normaal maatschappelijk risico van 4 procent gehanteerd.

Gefaseerde vergunningen

De Omgevingswet biedt ontwikkelaars de keuze om vergunningen afzonderlijk of gefaseerd aan te vragen. De verlening van elk van die vergunningen is afzonderlijk een schadeoorzaak in de zin van artikel 15.1 van de Omgevingswet. Ten aanzien van elk van die vergunningen kan ook afzonderlijk een verzoek om schadevergoeding worden gedaan. In dat geval geldt voor ieder van die verzoeken opnieuw de grens van 4 procent die voor eigen rekening blijft.

Delegatieverordening

De Raad is bevoegd om (onderdelen van) het omgevingsplan te wijzigen. Dit kunnen majeure wijzigingen zijn, maar ook kleine wijzigingen. Denk bij die laatste categorie aan het nemen van een voorbereidingsbesluit of het opnemen van een verleende omgevingsvergunning in het omgevingsplan. De raad kan het wijzigen van onderdelen van het omgevingsplan delegeren naar het college op basis van artikel 2.8 van de Omgevingswet.

Uitgangspunten delegatie

Bij de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Beesel geldt als algemeen uitgangspunt een beleidsneutrale overgang ten opzichte van huidige werkwijze. Dit uitgangspunt is ook toegepast op de voorgestelde aanpassing van de delegatieverordening. Kortweg houdt dit in dat de bevoegdheden die het college onder de huidige wetgeving (Wro) heeft om wijzigingen aan te brengen in bestemmingsplannen, zoveel mogelijk worden vertaald onder de nieuwe wetgeving.

Het college is onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) bevoegd tot de vaststelling van uitwerkingsplannen en wijzigingsplannen. Onder welke voorwaarden het college van deze bevoegdheden gebruik kan maken, staat nader geformuleerd in de (door de raad vastgestelde) bestemmingsplannen.

Voorstel aanpassing Delegatieverordening gemeente Beesel

Op basis van onze uitgangspunten rondom de implementatie van de Omgevingswet en na bestudering van delegatiebesluiten van andere gemeenten, is gekomen tot het volgende voorstel voor delegatie van onderdelen van het omgevingsplan voor onze gemeente Beesel.

De raad delegeert in het kader van de Omgevingswet de onderstaande bevoegdheden aan het college van burgemeester en wethouders:

1. het opnemen van onherroepelijke omgevingsvergunningen in het omgevingsplan;
2. het wijzigen van het omgevingsplan voor een plan dat volledig in lijn is met een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht uit het tijdelijk omgevingsplan van rechtswege;
3. het vaststellen van voorbereidingsbesluiten en het opnemen van voorbeschermingsregels in het omgevingsplan;
4. het corrigeren van verschrijvingen, schrijffouten, verkeerde verwijzingen en inventarisatiefouten en het herstel van technische (teken)fouten in het omgevingsplan, mits deze correcties geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben.

Dit voorstel wordt hierna toegelicht.

Ad. 1: het college is bevoegd voor het besluiten op aanvragen om omgevingsvergunningen. Onder de Omgevingswet moet een verleende omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan binnen 5 jaar in het omgevingsplan zijn opgenomen. Aangezien het college ook bevoegd is om te besluiten over de vergunning, ligt het voor de hand om het (een-op-een) verwerken van de vergunning in het omgevingsplan ook aan het college te delegeren.

Ad. 2: indien een deel van het omgevingsplan wordt gewijzigd voor een plan dat volledig in lijn is met een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht uit het tijdelijk omgevingsplan van rechtswege, wordt voorgesteld om dit besluit aan het college te delegeren. Dit is in overeenstemming met de bevoegdheden onder het huidige recht, waarin het college eveneens bevoegd is om te besluiten over een wijzigings- over uitwerkingsplan indien dat plan overeenkomstig de wijzigings- dan wel uitwerkingsvoorwaarden is opgesteld. Hierbij is kortom sprake van een beleidsneutrale overgang.

Ad 3: een voorbereidingsbesluit heeft tot doel om te voorkomen dat een locatie minder geschikt wordt voor het realiseren van een ontwikkeling waarvoor omgevingsplanwijziging in

voorbereiding is. Hiertoe worden zogeheten voorbeschermingsregels in het omgevingsplan opgenomen. Die regels moeten voorkomen dat activiteiten worden uitgevoerd die niet passen bij de nieuwe ontwikkeling. Bij het nemen van een voorbereidingsbesluit is snelheid gewenst. Om die reden wordt voorgesteld om het nemen van voorbereidingsbesluiten en het opnemen van voorbeschermingsregels te delegeren aan het college.

Ad 4: in dit voorstel is ervoor gekozen om het corrigeren van schrijf- en technische fouten in het omgevingsplan te delegeren aan het college, indien deze correcties geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben. Met die laatste toevoeging is begrensd dat het om kleine, ondergeschikte correcties moet gaan, die weinig of geen effect hebben op de inhoud van de regeling.

Aanpassing Delegatieverordening gemeente Beesel

Bovenstaande delegatie wordt toegevoegd aan de Delegatieverordening gemeente Beesel. In deze verordening, die door uw Raad is vastgesteld op 17 april 2023, wordt aan artikel 2 een nieuw lid (lid 10) toegevoegd, waarin de delegatie m.b.t. het omgevingsplan wordt geregeld. Voorgesteld wordt om de delegatieverordening 2023 in te trekken en de Delegatieverordening gemeente Beesel 2024 (waaraan dit nieuwe lid 10 is toegevoegd) vast te stellen. Voor het overige is de verordening ongewijzigd.

Aanpassing Algemene plaatselijke verordening

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Deze wet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV), omdat de APV ook regels bevat over de fysieke leefomgeving. Tot 2030 is er een overgangsfase waarin inhoudelijke aanpassing tot stand moet komen. Met ingang van 1 januari 2024 moet de APV al wel technisch zijn aangepast aan de Omgevingswet.

De APV is in het tweede kwartaal van 2023 volledig herzien en opnieuw vastgesteld. We passen met deze wijzigingen de APV alleen aan op de technische wijzigingen als gevolg van de invoering van de Omgevingswet.

We hebben hiervoor de modellen gebruikt zoals de VNG deze heeft voorbereid. Dat wil zeggen dat we de verwijzingen naar wet- en regelgeving hebben aangepast daar waar deze nu veranderen door de komst van de Omgevingswet. Ook definities en begrippen zijn waar nodig aangepast of aangevuld.

De APV-regels over geluidhinder en hinder door verlichting vanuit inrichtingen blijven gelden tot uiterlijk het einde van de overgangsfase. Voor handhaving van de status quo moet echter wel duidelijk worden gemaakt dat de basis van deze regels wordt gevormd door de wet- en regelgeving zoals die vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden. Daarom is voor de toepassing van deze APV-artikelen aan de verwijzing naar de Wet milieubeheer, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder toegevoegd: zoals deze luiden direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Aanpassing erfgoedverordening

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet maakt het onderdeel archeologische monumentenzorg uit de erfgoedverordening van rechtswege onderdeel uit van het tijdelijk omgevingsplan. Om de erfgoedverordening daar goed op in te richten, is op enkele punten aangepast. Alle wijzigingen zijn hieronder opgesomd:

- Verwijzingen naar wet- en regelgeving zijn aangepast.
- Definities zijn, waar nodig, aangepast of aangevuld.
- De grondslagen zijn aangepast.

- Archeologische monumentenzorg is van rechtswege onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De wettelijke grondslag voor artikel 23 vervalt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De inwerkingtreding van artikel 23 kan na inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 uitsluitend behouden blijven door artikel 23 één dag vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet in werking te laten treden. De gewijzigde verordening, met uitzondering van artikel 23, treedt dan in werking op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt.
 - De gemeentelijke monumentencommissie wordt Adviescommissie ruimtelijke kwaliteit zoals door uw raad op 10 oktober 2022 in het raadsvoorstel Implementatie Omgevingswet is besloten op grond van artikel 17.9 Omgevingswet. De Verordening op de gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit is eveneens in deze vergadering door uw raad vastgesteld.
 - Voorliggende concept Erfgoedverordening is inhoudelijk op een punt gewijzigd. Aan artikel 14 lid 2 is - op basis van het VNG Model Erfgoedverordening - sub c toegevoegd. Dit artikel biedt meer ruimte om op een monumentale begraafplaats zónder omgevingsvergunning wijzigingen aan te brengen, denk hierbij aan ruimen van niet-monumentale graven en het doen van begravingen en asbijzettingen. De monumentale waarden van de begraafplaats dienen hierbij gerespecteerd te worden.
-
- a. Financieel
Voor de implementatie van de Omgevingswet zijn middelen opgenomen in de begroting.
Door het vaststellen van de Verordening nadeelcompensatie Beesel 2024 kan een recht in rekening worden gebracht voor het in behandeling nemen van de aanvraag.
 - b. Juridisch
De implementatie van de Omgevingswet vraagt om een aantal besluiten van uw Raad.
De nieuwe en gewijzigde verordeningen maken wij bekend in het Gemeenteblad en in de lokale regelingenbank op www.overheid.nl.
 - c. Risico's
De inwerkingtreding van de Omgevingswet is een belangrijk startmoment. Het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) worden ook na inwerkingtreding verder ontwikkeld en gemonitord om de doelen van de wet te halen en de beoogde veranderingen door te voeren. De implementatie loopt dus ook door na 1 januari 2024. Na 1 jaar voeren we een evaluatie uit aan de hand waarvan eventueel bijstelling van voorliggende besluiten kan plaatsvinden.

6. Visie Blij in Beesel

De Omgevingswet gaat uit van een integrale benadering van de fysieke leefomgeving en raakt daarmee alle onderdelen van de visie Blij in Beesel.

7. Toegankelijkheid

Dit onderwerp krijgt een plek in de beleidsdocumenten die onder de nieuwe Omgevingswet worden opgesteld.

8. Duurzaamheid

Dit onderwerp krijgt een plek in de beleidsdocumenten die onder de nieuwe Omgevingswet worden opgesteld.

Bijlagen

1. Raadsbesluit technische aanpassingen Lijst adviesrecht raad;
2. Lijst adviesrecht van de raad;
3. Raadsbesluit Verordening nadeelcompensatie Beesel 2024;
4. Verordening nadeelcompensatie Beesel 2024;
5. Raadsbesluit Delegatieverordening gemeente Beesel 2024;
6. Delegatieverordening gemeente Beesel 2024;
7. Raadsbesluit Algemene plaatselijke verordening gemeente Beesel 2023;
8. Algemene plaatselijke verordening gemeente Beesel 2023;
9. Was-wordt-lijt technische aanpassing Algemene plaatselijke verordening aan Omgevingswet;
10. Raadsbesluit Erfgoedverordening gemeente Beesel 2024;
11. Erfgoedverordening gemeente Beesel 2024.